

Izziņa par Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.-2027. gadam (KLP SP 2023-2027) Uzraudzības komitejas (UK) lēmumu par KLP SP 2023-2027 gada snieguma ziņojuma projektu par 2023. finanšu gadu.

Pārstāvētā institūcija		UK locekļa komentārs	Vadošās iestādes komentārs
1.	“Vides konsultatīvā padome”	Norādām, ka KLP SP 2023-2027 gada snieguma ziņojuma (turpmāk – Ziņojums) projekta 4. lpp. ir nepareizi norādīts KLP SP apstiprināšanas gads – jābūt 2022. gadam, nevis 2023.	Nemts vērā. Šī ir drukas kļūda, kura tiks novērsta. Latvijas KLP stratēģiskais plāns ir apstiprināts 2022.gada 11.novembrī.
2.		Lūdzam skaidrot Ziņojuma projekta 4. lpp. norādīto informāciju - <i>“KLP stratēģiskā plāna grozījumi tika veikti, lai pielāgotu nosacījumus un nodrošinātu lauksaimniekiem lielāku rīcības brīvību izvēlēties saimniecībai piemērotāko saimniekošanas metodi vienlaikus sniedzot ieguldījumu kopējo vides un klimata mērķu sasniegšanā”</i> kā tieši?	Skaidrojam, ka teikums Ziņojuma projektā ir tik vispārīgs, jo SFC2021 sistēmā ir ierobežots zīmju skaits. Taču šis teikums izriet no grozījumiem, kas tika veikti lauksaimniecības zemes uzturēšanas definīcijās, kas tika apstiprināti 2023. gada 27. aprīļa Uzraudzības komitejas sēdē. Piem., 2023.gadā veiktie grozījumi lauksaimnieciskās darbības definīcijās: 1) papuvē tiek veikta lauksaimnieciskā darbība, ja tajā tiek apkarotas nezāles, nepieļaujot sēklas nogatavošanos un dzēšot prasību kārtējā gadā apart papuvi līdz dalībvalstij noteiktam datumam, jo ir citas videi labvēlīgākas lauksaimniecības metodes, ar kurām var kontrolēt nezāles. 2) ilggadīgiem zālājiem – dzēsta zāles novākšanas prasība, grozījums ir pamatojams gan ar vides, gan ar agronomiskiem apsvērumiem. Apsaimniekojot zālājus, dažkārt ir nepieciešams gan atstāt biomasu uz lauka, gan novākt zālāju biomasu. Prasība savākt nopļauto zāli no lauka saglabāsies pļavās, kas saskaņā ar LLVS9 ir atzītas par ekoloģiski jutīgām ilggadīgo zālāju platībām.

3.		<p>Lūdzam skaidrot Ziņojuma projekta 9. lpp. norādīto informāciju - kā tieši intervences LA10.5. “Zālāju biotopu apsaimniekošana” nepietiekamā apguve ir <i>“saistīta pamatā ar pastiprinātām atbalsta nosacījumu prasībām, salīdzinot ar iepriekšējo periodu”</i>? Nepietiekamu atbalsta likmes apjomu minot tikai kā sekundāru faktoru, kurš izriet no iepriekš minētā. Mūsaprāt, galvenais iemesls ir tieši nepietiekams atbalsta likmes apjoms.</p>	<p>Skaidrojam, ka šobrīd Ziņojuma projektā izvērsti skaidrojums ir aptverts tikai par 2023. gadā apmaksāto intervencu rezultātīvajiem rādītājiem. Attiecībā uz intervenci LA10.5. skaidrojam, ka pilns šīs intervences apguves raksturojums tiks sniegts Gada snieguma ziņojumā par 2024. finanšu gadu, atbilstoši Gada snieguma ziņojumu sagatavošanas prasībām.</p> <p>Neskatoties uz to, vēšam uzmanību, ka šobrīd ziņojuma projekta 9.lpp. ietvertā norāde par intervences LA10.5. sekmēm un faktoriem, kas ietekmējuši apguvi, ir vairāk informatīva, un uzskaitītais nav prioritārizēts ne pēc ietekmes, ne nozīmīguma vai kādiem citiem parametriem.</p>
4.		<p>Lūdzam sniegt informāciju par Ziņojuma projekta 14. lpp. izmantotajiem avotiem, kas ļauj apgalvot, ka <i>“Atkāpju piemērošana no LLVS 7 un LLVS 8 standarta praksēm, lai arī piedāvāja lauksaimniekiem plašu elastību, nav atstājusi nozīmīgu ietekmi uz vidi”</i>.</p> <p>Mūsaprāt, nav korekti situāciju salīdzināt ar 2022. gadu, kad arī tika piemērotas atkāpes kultūraugu dažādošanas un ekoloģiski nozīmīgas platības prasības izpildei.</p>	<p>Sniedzam skaidrojumu.</p> <p>Piekrītot, ka situācijas salīdzināšana ar 2022. gadu ir neviennozīmīgi vērtējama, mēs tomēr uzskatām, ka šāds salīdzinājums ir būtisks, lai novērtētu ieviestās atkāpes, izmaiņas prasību piemērošanā un to efektivitāti.</p> <p>2022. gadā tika īstenots maksājums par klimatam un videi labvēlīgu lauksaimniecības praksi jeb “zaļināšanas” maksājums, kur viena no atbalstāmām praksēm bija ekoloģiskas nozīmes platību izveide un uzturēšana 5% no saimniecības aramzemes, kurā bez ainavu elementiem un papuves tika iekļautas arī produktīvās aramzemes platības kā starpkultūras, zālāju pasējs un platības, kurās tika audzētas slāpekli piesaistošās kultūras - šīs platības tika deklarētas ievērojami lielākā apjomā kā neproduktīvie/ainavas elementi.</p> <p>Līdz ar jaunās KLP reformas īstenošanas uzsākšanu kā nosacījumu sistēmas satvarā, kas jāievēro visiem atbalsta saņēmējiem, lai atbalstu saņemtu pilnā apmērā, kā LLVS8 ir noteikta par ar ražošanu nesaistītu platību vai iezīmju uzturēšanu, kas jānodrošina vismaz 4% no aramzemes lauku saimniecības līmenī. Šajos 4% netiek ieskaitītas ražojošās platības, līdz ar to 2023. gadā ir ievērojami pieaudzis deklarēto ainavas elementu skaits un kopējā platība.</p>

			<p>Savukārt neproduktīvās platības ir iespējams deklarēt kā ekoloģiski nozīmīgas platības ekoshēmu atbalstam, kas arī ir būtiski sekmējis šādu platību izveidi šogad un palielinājis to deklarēto kopplatību.</p> <p>Līdz ar to šogad mums ir iespēja novērtēt, kā prasību izmaiņas ir ietekmējušas prasību izpildi par neproduktīvo platību uzturēšanu saimniecības līmenī. Tāpēc salīdzinājums ar iepriekšējo gadu ir svarīgs, lai veiktu pilnīgu novērtējumu un pieņemtu tālākos lēmumus.</p>
--	--	--	--